

**Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí
(formulár)**

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): I. polrok 2026

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo financií SR

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 106/2024 Z. z. o správcoch úverov a nákupcoch úverov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.economy.gov.sk/uploads/files/Mnm8L9Uj.pdf?csrt=4949312250381932692>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
LP/2023/529
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: 140

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
2	JM 10.3 a)	Informačné povinnosti vo vzťahu k dlžníkovi	Zákon č. 106/2024 Z. z § 23 ods. 2, 4, 7	771 990	49 834	722 156

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
2	JM 10.3 a)	Informačné povinnosti vo vzťahu k dlžníkovi	Zákon č. 106/2024 Z. z	§ 23 ods. 2, 4, 7	správca úverov, veriteľ podľa osobitného zákona	8		96 499	771 990	49 834	722 156

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)											
Číslo regulácie v Registri ex post: 2 Opis regulácie: Informačné povinnosti vo vzťahu k dlžníkovi											
Uved'te spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:											
Výpočet bol realizovaný na základe údajov dodaných oslovenými subjektami, ktorých sa regulácia týka a ktorým bol zaslaný dotazník ex post. Oslovených bolo 8 subjektov zverejnených na stránke NBS (https://subjekty.nbs.sk/sk/?s=1170) – 4 subjekty s licenciou správcu úverov a 4 subjekty s rozšírenou licenciou veriteľa o činnosti spravovania úverov⁴. Z oslovených subjektov zaslalo vyplnený ex post dotazník 7 subjektov, pričom nie každý subjekt uviedol náklady v číselnom vyjadrení. Taktiež niektoré subjekty uviedli číselné rozmedzie nákladov. Subjektom nevznikli priame náklady, ale iba nepriame a administratívne. Číselný výpočet nepriamych nákladov neuviedli tri subjekty. Nepriame finančné náklady <table border="1"> <thead> <tr> <th>Subjekt</th> <th>Nepriame náklady</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Správca úverov 1</td> <td>V hodnotenom období bolo spracovaných celkovo 25 006 listov (keďže subjekt získal licenciu 27.11.2025, tak hodnoteným obdobím je obdobie 4 mesiacov). Priemerné náklady na jeden list, vrátane poštovného a spotrebného materiálu, predstavovali 2,24 €. Celkové náklady tak dosiahli výšku 55 900,91 €. 55 900,91 € delene 4 mesiace = v priemere 13 975,23 € na mesiac.</td> </tr> <tr> <td>Správca úverov 2</td> <td>Neuvádza číselné vyjadrenie</td> </tr> <tr> <td>Správca úverov 3</td> <td>Neuvádza číselné vyjadrenie</td> </tr> <tr> <td>Veriteľ 1</td> <td>Náklady vznikajú najmä v súvislosti s prípravou a zasielaním oznámení dlžníkom, administratívnym spracovaním údajov, úpravami interných systémov a archiváciou dokumentácie. Na základe interného odhadu sa pohybujú približne v rozmedzí 8 000 – 9 000 € mesačne, pričom subjekt uvádza, že presné vyčíslenie nákladov závisí najmä od počtu spravovaných úverov,</td> </tr> </tbody> </table>		Subjekt	Nepriame náklady	Správca úverov 1	V hodnotenom období bolo spracovaných celkovo 25 006 listov (keďže subjekt získal licenciu 27.11.2025, tak hodnoteným obdobím je obdobie 4 mesiacov). Priemerné náklady na jeden list, vrátane poštovného a spotrebného materiálu, predstavovali 2,24 €. Celkové náklady tak dosiahli výšku 55 900,91 €. 55 900,91 € delene 4 mesiace = v priemere 13 975,23 € na mesiac .	Správca úverov 2	Neuvádza číselné vyjadrenie	Správca úverov 3	Neuvádza číselné vyjadrenie	Veriteľ 1	Náklady vznikajú najmä v súvislosti s prípravou a zasielaním oznámení dlžníkom, administratívnym spracovaním údajov, úpravami interných systémov a archiváciou dokumentácie. Na základe interného odhadu sa pohybujú približne v rozmedzí 8 000 – 9 000 € mesačne, pričom subjekt uvádza, že presné vyčíslenie nákladov závisí najmä od počtu spravovaných úverov,
Subjekt	Nepriame náklady										
Správca úverov 1	V hodnotenom období bolo spracovaných celkovo 25 006 listov (keďže subjekt získal licenciu 27.11.2025, tak hodnoteným obdobím je obdobie 4 mesiacov). Priemerné náklady na jeden list, vrátane poštovného a spotrebného materiálu, predstavovali 2,24 €. Celkové náklady tak dosiahli výšku 55 900,91 €. 55 900,91 € delene 4 mesiace = v priemere 13 975,23 € na mesiac .										
Správca úverov 2	Neuvádza číselné vyjadrenie										
Správca úverov 3	Neuvádza číselné vyjadrenie										
Veriteľ 1	Náklady vznikajú najmä v súvislosti s prípravou a zasielaním oznámení dlžníkom, administratívnym spracovaním údajov, úpravami interných systémov a archiváciou dokumentácie. Na základe interného odhadu sa pohybujú približne v rozmedzí 8 000 – 9 000 € mesačne, pričom subjekt uvádza, že presné vyčíslenie nákladov závisí najmä od počtu spravovaných úverov,										

⁴ Názvy subjektov boli na základe ich požiadavky uvedenej v dotazníkoch anonymizované. Údaje poskytnuté v dotazníkoch preto nie sú priradené ku konkrétnym subjektom, ale sú označené iba podľa toho, či ide o správcu úverov alebo o veriteľa podľa osobitného predpisu.

	počtu prevodov pohľadávok a spôsobu komunikácie s dlžníkmi. V priemere teda počítame so sumou 8 500 € mesačne .
Veriteľ 2	Dodatočný náklad na poštovné (najmä pri listinnej forme), pri odkupe 1 000 pohľadávok je 2 400 €. Náklady IT úpravy systémov (generovanie oznámení, evidencie) – subjekt nevyčíslil, náklady na právne a compliance nastavenie procesov – subjekt nevyčíslil.
Veriteľ 3	Neuvádza číselné vyjadrenie
Veriteľ 4	6.200,-Eur/ 6 mesiacov – v prepočte 6 200 delene 6 = 1 083,33 € mesačne

Vytvorením priemeru približných mesačných nákladov subjektov, ktoré číselne vyjadrili nepriame finančné náklady $((13\,975,23 + 8\,500 + 1\,083,33) / 3 = 7\,852,85)$ vznikla výsledná suma 7 852,85€ mesačne. Konkrétna výška nepriamych finančných nákladov však bude závisieť od rozsahu výkonu činnosti konkrétného subjektu, od veľkosti subjektu a formy realizácie ustanovenej povinnosti.

Administratívne náklady

Subjekt	Administratívne náklady
Správca úverov 1	I. oboznámenie sa s novou reguláciou a jej implementáciou: 90 minút, II. konzultácie s advokátskou kanceláriou 30 minút a čas strávený následnými poradami 60 minút; III. príprava podkladov súvisiacich s informačnou povinnosťou: 150 minút; IV. vyhotovovanie samotných informačných povinností vrátane administratívnych úkonov spojených s tlačením, obáľkovaním a odoslaním poštou, ktoré predstavovalo odhadovanú časovú náročnosť približne 1 minútu na jeden list: pri spracovaní celkového počtu 25 006 listov to predstavuje 25 006 minút. Z vyššie uvedeného vyplýva, že jednorazová administratívna záťaž predstavovala 330 minút a opakujúca sa administratívna záťaž doteraz predstavovala 25 006 minút.
Správca úverov 2	Administratívne náklady zahŕňajú čas potrebný na spracovanie, prípravu a doručenie oznámení dlžníkom, ako aj čas potrebný na oboznámenie sa s reguláciou a jej implementáciu do interných procesov. Celkový čas, ktorý zamestnanci musia venovať týmto činnostiam, môže predstavovať približne 2–4 hodiny na každý prevod práv alebo zaslané oznámenie.

Správca úverov 3	30 minút pripadá na 1 prípad (zahŕňa kontrolu, výpočet zostatku pohľadávky, vypracovanie písomného potvrdenia, overenie adresy dlžníka a iné) – celkové časové náklady nie je možné kvantifikovať, nakoľko vyplývajú vždy z množstva pohľadávok, pri ktorých dôjde k úhrade v určitom časovom období.
Veriteľ 1	Na základe interného odhadu administratívna (časová) záťaž predstavuje približne 10.000 minút mesačne .
Veriteľ 2	Nebol uvedený časový údaj. Administratívne náklady však zahŕňajú: manuálne kontroly obsahu oznámení, evidencie doručenia, riešenie reklamácií typu „nebol som informovaný“,
Veriteľ 3	Administratívne náklady zahŕňajú prípravu, spracovanie a doručenie oznámení dlžníkom, ako aj čas potrebný na oboznámenie sa s reguláciou a jej začlenenie do interných procesov. Každý prevod práv alebo zaslanie potvrdenia o prijatí platby môže zamestnancom zabráť približne 1–3 hodiny (na jeden prevod) , pričom táto povinnosť sa opakuje pri každom jednom prevode alebo zaslaní oznámenia.
Veriteľ 4	Nebol uvedený časový údaj. Jednorazové oboznámenie sa s novou reguláciou - následné prispôbenie interného systému na automatizovanie plnenie informačných povinností bez časového zaťaženia príslušných zamestnancov.

Administratívna záťaž jednotlivých subjektov v rámci časového vyjadrenia sa odlišuje, nakoľko konkrétna miera administratívneho zaťaženia závisí od viacerých faktorov, najmä od veľkosti subjektu a miery automatizácie a elektronizácie procesov.

Vychádzajúc z údajov, ktoré subjekty poskytli predpokladáme, že povinnosť oboznámenia sa s reguláciou bola z časového hľadiska realizovaná v priemere 90 minút, pričom vzhľadom nato bola veľkosť tejto povinnosti v kalkulačke kvalifikovaná ako štandardná (vykonávaná do 270 minút). Povinnosť časový náklad externej služby bola taktiež kvalifikovaná ako štandardná, nakoľko priemerný čas bol 90 minút. Povinnosť poskytnutia informácie, oznámenie, vyhlásenie bola kvalifikovaná ako veľká (nad 270 minút), vzhľadom na údaje, ktoré poskytli subjekty v číselnej forme uvedené v tabuľke vyššie.

Výpočet nákladov bol vykonaný prostredníctvom Kalkulačky nákladov regulácie. V dôsledku predmetnej regulácie nevznikajú priame finančné náklady (dane, odvody, clá alebo poplatky) ani náklady vyplývajúce zo sankcií a pokút, preto sú celkové ex post náklady tvorené výlučne inými nepriamymi nákladmi a administratívnymi nákladmi. Iné nepriame náklady boli vypočítané vo výške 753 874 €, pričom administratívne náklady boli stanovené podľa Kalkulačky nákladov regulácie ako súčin času potrebného na splnenie povinnosti,

hodinovej tarifnej sadzby, frekvencie plnenia povinnosti a počtu dotknutých subjektov, vo výške 18 116 €. Celkové ex post náklady preto predstavujú súčet jednotlivých položiek:

0 € (priame náklady) + 0 € (sankcie a pokuty) + 753 874 € (iné nepriame náklady) + 18 116 € (administratívne náklady) = 771 990 €.

Pri počte 8 dotknutých subjektov predstavujú priemerné regulačné náklady na jedného podnikateľa hodnotu:

$771\,990\text{ €} \div 8 = 96\,498,75\text{ €}$, po zaokrúhlení 96 499 € na jedného podnikateľa.

V rámci posúdenia vplyvov boli následne porovnané súčasné regulačné náklady (EX POST) s odhadovanými nákladmi (EX ANTE). Kým celkové EX POST náklady predstavujú 771 990 €, vo fáze prípravy právnej úpravy EX ANTE náklady boli odhadované vo výške 49 834 €. Ex ante náklady boli teda podhodnotené približne 15-násobne, pričom dôvody tohto rozdielu sú uvedené nižšie.

Uved'te zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):

Počet subjektov, ktoré vykonávajú spravovanie úverov, buď na základe samostatnej licencie na spravovanie úverov alebo prostredníctvom rozšírenej licencie veriteľa podľa osobitného predpisu bol zisťovaný prostredníctvom webovej stránky NBS, ktorá je povinná zverejňovať vybrané údaje o licencovaných subjektoch. Webová stránka NBS - <https://subjekty.nbs.sk/sk/?s=1170>, pričom údaje z nej boli čerpané ku dňu 18.05.2026. Ostatné údaje (nepriame finančné náklady, administratívna záťaž a pod.) boli získané priamo od dotknutých subjektov prostredníctvom dotazníka zaslaného v rámci realizácie ex post konzultácií. Gestorom bol z týchto údajov vytvorený priemer za účelom zvedenia údajov do kalkulačky nákladov ex post.

Uved'te dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post):

Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.

V ex ante fáze sa vychádzalo z predpokladu, že regulácia sa bude vzťahovať približne na 50 subjektov. Pri odhadovaných nepriamych finančných nákladoch vo výške približne 50 eur mesačne na subjekt a po započítaní administratívnych nákladov boli celkové náklady pre kategóriu dotknutých subjektov vyčíslené na približne 49 834 eur, čo predstavovalo približne 997 eur na jeden subjekt.

Ex post hodnotenie však preukázalo, že počet subjektov, na ktoré sa regulácia ku dňu hodnotenia reálne vzťahuje, je výrazne nižší – iba 8 subjektov. Napriek tomu celkové náklady na úrovni celej kategórie dotknutých subjektov dosahujú približne 771 990 eur, teda sú oproti ex ante odhadu vyššie približne o 722 156 eur.

Ex post údaje zároveň ukazujú, že priemerné náklady na jeden subjekt dosahujú približne 96 499 eur, zatiaľ čo v ex ante analýze sa predpokladali náklady vo výške približne 997 eur na subjekt. Priemerné náklady na jeden subjekt sú tak vyššie približne o 95 502 eur.

Výsledky hodnotenia poukazujú na skutočnosť, že napriek výrazne nižšiemu počtu regulovaných subjektov sú celkové náklady regulácie, ako aj náklady pripadajúce na jeden subjekt, podstatne vyššie, než sa predpokladalo v ex ante analýze. To naznačuje, že skutočná administratívna a prevádzková záťaž spojená s plnením zákonných povinností bola výrazne vyššia, ako sa pôvodne predpokladalo.

Dôvodom rozdielov mohli byť najmä tieto faktory:

- V ex ante fáze sa predpokladala vyššia miera automatizácie a digitalizácie plnenia povinností, t. j. že dotknuté subjekty budú zabezpečovať plnenie povinností prostredníctvom automatizovaných, vopred nastavených systémov (napr. generovanie dokumentov zasielaných dlžníkom) a budú komunikovať prostredníctvom digitálnych kanálov (napr. e-mailom alebo SMS správami).
- V ex ante fáze nebolo možné predvídať, ktoré subjekty budú mať záujem vykonávať správu úverov. Z tohto dôvodu nebolo možné primerane zohľadniť veľkosť jednotlivých subjektov ani jej vplyv na výšku nákladov.
- Rovnako nebolo možné ani orientačne odhadnúť počet dlžníkov, ktorým budú jednotlivé subjekty spravovať úvery, a teda zohľadniť tento faktor pri výpočte nepriamych finančných nákladov.
- Výpočet v ex post fáze je iba orientačný, keďže konkrétna výška nepriamych finančných nákladov aj administratívnej záťaže závisí od viacerých individuálnych faktorov súvisiacich s činnosťou jednotlivých subjektov a charakterom spravovaných úverov. Potvrdzujú to aj rozdielne údaje poskytnuté jednotlivými dotknutými subjektmi.
- Vzorka subjektov, ktoré poskytli údaje pre ex post hodnotenie, podľa nášho názoru nie je dostatočne rozsiahla na to, aby výsledná výška nepriamych finančných nákladov plne odrážala skutočný stav.

Uved'te vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch:

Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uved'te „0“. Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uved'te „0“ a uved'te prečo.

Predpokladaný počet subjektov v ex ante fáze bol 50 a počet zistených subjektov v ex post fáze je 8. Dôvodom tohto relatívne veľkého rozdielu je to, že zákon č. 106/2024 Z. z. predstavoval úplne novú právnu úpravu, ktorá upravuje dovtedy právne neupravenú oblasť a vytvára nové licencované subjekty. V danej oblasti predtým nebola obdobná právna úprava a vzhľadom nato gestor právneho predpisu ani iný subjekt (napr. NBS) nedisponovala relevantnými údajmi, z ktorých by bolo možné extrahovať pravdepodobný počet subjektov, ktoré budú mať záujem vykonávať spravovanie subjektov. Taktiež nebolo v ex ante fáze jasné ako finančný trh na novú právnu úpravu zareaguje – či sa sekundárny trh rozvinie a rozšíri sa počet subjektov alebo naopak licenčný proces subjekty odradí a ich počet bude minimálny.

Uved'te dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:

Dôvodom vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze je to, že gestor právneho predpisu predpokladal, že proces bude viac automatizovaný a digitálny, na čom by dotknuté subjekty mohli náklady, ako aj administratívnu záťaž ušetriť. Taktiež v ex ante fáze boli určité faktory, ktoré v tom čase gestor právneho predpisu nevedel identifikovať, ako napríklad veľkosť subjektov vykonávajúcich spravovanie úverov, počet dlžníkov, spôsob nastavenia procesov na plnenie danej povinnosti. Tieto informácie v tom čase neuviedli ani subjekty v rámci konzultácií.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií: Dňa 2.3.2026 boli začaté verejné ex post konzultácie prostredníctvom zverejnenia oznámenia a webovej stránky https://www.mfsr.sk/sk/financie/financny-trh/ex-post-hodnotenia/, ktoré trvali do 1.4.2026. <u>Verejné ex post konzultácie:</u> - v trvaní od 2.3.2026 do 1.4.2026; - vykonané formou zverejnenia oznámenia; - zúčastnené podnikateľské subjekty: na zverejnené oznámenie nereagoval žiaden subjekt <u>Cielene ex post konzultácie:</u> - cielene oslovené podnikateľské subjekty: <u>Správcovia úverov</u> • EOS KSI Slovensko, s.r.o. • DUPOS dražobná, spol. s r.o. • HeyPay s.r.o. • U9, a.s. <u>Veritelia s rozšírenou licenciou na spravovanie úverov</u> • Intrum Slovakia s.r.o. • BENCONT FINANCE, a. s. • DPS financial consulting, s. r. o. • R Collectors s. r. o. - vykonané formou zaslania dotazníka mailom; - doručená odpoveď od cielene oslovených podnikateľských subjektov: 3 správcovia úverov a 4 veritelia Problematika bola prezentovaná aj v rámci panelovej diskusie na konferencii organizovanej zo strany ASINS, ktorej sa zúčastnili rôzne subjekty finančného trhu, najmä so zameraním na vymáhanie pohľadávok.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám: <u>Správca úverov 1</u> Subjekt je zaťažovaný rôznymi informačnými povinnosťami podľa rozličných osobitných právnych predpisov vrátane neustále narastajúcich nákladov spoločnosti (napr. zvyšovanie poštových poplatkov...). <u>Správca úverov 2</u> Regulácia vedie k zvýšeným nákladom pre podnikateľské prostredie, a to najmä formou nepriamej finančnej záťaže a zvýšenej administratívnej náročnosti pre správcov úverov a subjekty oprávnené na spravovanie úverov. Povinnosť zasielať informácie dlžníkom, či už v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, spôsobuje dodatočné prevádzkové a

administratívne náklady, ktoré sú pre podnikateľské subjekty významné. V dôsledku toho považujeme za vhodné upraviť reguláciu tak, aby sa minimalizovala administratívna a finančná záťaž podnikateľských subjektov, pri súčasnom zachovaní primeranej ochrany dlžníka a proporcionality opatrení.

Správca úverov 3

Nadmerné administratívne zaťaženie a neprimerané zvýšenie finančnej záťaže.

Vo vzťahu k zákonu č. 106/2024 Z. z. o správcoch úverov a nákupcoch úverov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako celku, považujeme za potrebné uviesť, že právna úprava sa nám javí ako extrémne byrokratická a nadmieru administratívne zaťažujúca správcu úverov. Proces získania licencie je komplikovaný s množstvom povinností, ktoré musí správca úverov splniť a preukázať, pričom mnohé z opatrení, ktoré je správca povinný prijať a implementovať, sú finančne náročné. Máme za to, že táto právna úprava neplní deklarované účely vyššej ochrany spotrebiteľa, nakoľko úvery, ktoré bankové inštitúcie nepostúpia na nákupcu úveru a zostávajú naďalej v bankových inštitúciách, môže spravovať takpovediac ktokoľvek, bez akejkoľvek regulácie a dohľadu NBS. Čo sa týka spravovania úverov, ktoré nadobúdajú nákupcovia úverov, tieto si zvyčajne nákupcovia úverov spravujú sami a nevyužívajú ďalej služby správcu úverov, čím funkcia správcu úverov stráca svoj význam. Napriek tomu, že od 08/2025 sme držiteľmi licencie NBS pre správcu úverov, zvažujeme vrátenie tejto licencie z vyššie uvedených dôvodov

Veriteľ 1

Predmetná právna úprava môže v praxi viesť k zvýšeniu administratívnej záťaže a nepriamych finančných nákladov.

Veriteľ 2

regulácia sa významne dotýka najmä subjektov, ktoré vstupujú do právnych vzťahov až po postúpení pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy, teda v štádiu vymáhania. V takýchto prípadoch už bol dlžník opakovane informovaný pôvodným veriteľom a ďalšie oznamovacie povinnosti predstavujú skôr duplicitu než reálnu pridanú hodnotu pre ochranu spotrebiteľa.

Regulácia v aktuálnom znení v praxi vytvára neprimeranú administratívnu a prevádzkovú záťaž a v niektorých situáciách je ťažko aplikovateľná bez spomalenia procesov vymáhania. Najmä pri portfóliách už zosplatnených úverov dochádza k:

- duplicitu informovania dlžníka,
- predĺžovaniu procesu prvého kontaktu,
- zvýšeniu nákladov bez preukázateľného zvýšenia informovanosti dlžníka.

Veriteľ 3

Myslíme si, že táto regulácia zvyšuje náklady pre podniky; znamená viac administratívy a finančných výdavkov pre správcov aj nákupcov úverov, pretože musia poskytovať informácie dlžníkom buď písomne, alebo iným trvanlivým spôsobom. To zvyšuje prevádzkové a administratívne náklady, najmä pri príprave a doručovaní týchto informácií. Preto by sa pri hodnotení regulácie malo zvážiť, či je primeraná, a hľadať spôsoby, ako znížiť záťaž pre podniky, bez toho, aby sa oslabila ochrana dlžníkov.

Veriteľ 4

Súčasný znenie zákona nie je vyhovujúce, zaťažuje dotknuté subjekty najmä administratívne, pričom nemožno opomenúť ani finančné vplyvy na fungovanie týchto subjektov, najmä ak správca úverov má široké portfólio, čím dochádza k zvyšovaniu tak administratívnej, ako aj finančnej záťaže.

Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:**Správca úverov 1**

Subjekt, ktorý disponuje licenciou podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a licenciou podľa zákona č. 106/2024 Z. z. o správcoch úverov a nákupcoch úverov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čelí výraznej administratívnej záťaži, finančnej záťaži a duplicite povinností. To prispieva k ďalšiemu zvyšovaniu administratívnych prekážok pre podnikanie v sektore nebankových poskytovateľov úverov, ktorý je už v súčasnosti nadmerne regulovaný.

Správca úverov 2

V súčasnom znení regulácia spôsobuje výraznú administratívnu a finančnú záťaž správcov úverov a nákupcov úverov, najmä v súvislosti s prípravou, spracovaním a doručovaním oznámení a potvrdení dlžníkom. Povinnosť zasielať informácie pri každom preveze práv veriteľa alebo pri každom prijatí platby vedie k opakovaným činnostiam, ktoré predlžujú interné procesy a môžu spomaľovať transakcie či investičné rozhodnutia.

Ďalej sa ukazuje potreba školenia zamestnancov a implementácie systémov, ktoré zabezpečia správne a efektívne plnenie informačných povinností, čo zvyšuje náklady a zložitosť prevádzky. V praxi by bolo vhodné zvážiť možnosti elektronického doručovania informácií, zjednodušenia obsahu oznámení a proporcionality povinností, aby regulácia plnila svoj účel bez neprimeranej záťaže podnikateľských subjektov.

Správca úverov 3

Neuvedené

Veriteľ 1

V praxi môže regulácia predstavovať zvýšenú administratívnu a finančnú záťaž pre správcov úverov, najmä v súvislosti s opakovaným zasielaním oznámení a potvrdení dlžníkom po každom preveze práv alebo po prijatí finančných prostriedkov. Určitú záťaž môže predstavovať aj požiadavka na doručovanie informácií v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu. V praxi by preto bolo vhodné zvážiť zjednodušenie oznamovacích povinností a širšie využívanie elektronickej komunikácie, čo by mohlo prispieť k zníženiu administratívnej záťaže pri zachovaní primeranej úrovne informovanosti dlžníkov.

Veriteľ 2

- vysoký podiel zásielok sa nedoručí (zmena adresy dlžníka),
- dlžníci často oznámenie ignorujú alebo mu nerozumejú,
- duplicita voči komunikácii pôvodného veriteľa.

Regulácia je koncipovaná skôr pre živé úverové vzťahy než pre inkasnú fázu, pričom chýba jasná metodika aplikácie pre nákupcov úverov. Nejednotný výklad môže viesť k regulačnej neistote

Veriteľ 3

V súčasnom znení regulácia výrazne zvyšuje administratívnu a finančnú záťaž správcov aj nákupcov úverov, najmä pri príprave, spracovaní a doručovaní oznámení a potvrdení dlžníkom. Povinnosť zasielať informácie pri každom prevode práv veriteľa alebo prijatí platby vedie k opakovaným činnostiam, ktoré spomaľujú interné procesy a môžu ovplyvniť rýchlosť transakcií či investičných rozhodnutí.

Okrem toho je potrebné školenie zamestnancov a zavedenie systémov, ktoré zabezpečia správne a efektívne plnenie informačných povinností, čo zvyšuje náklady a zložitosť prevádzky. V praxi by bolo vhodné zvážiť možnosti elektronického doručovania, zjednodušenia obsahu oznámení a uplatnenia princípu proporcionality, aby regulácia plnila svoj účel bez neprimeranej záťaže podnikateľov.

Veriteľ 4

Bez pripomienok

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Správca úverov 1

Navrhujú reguláciu zrušiť

Správca úverov 2.

Navrhujeme upraviť súčasné znenie regulácie tak, aby sa znížila administratívna a finančná záťaž správcov úverov a nákupcov úverov, pri súčasnom zachovaní primeranej ochrany dlžníka a zohľadnení jeho individuálnych možností prístupu ku komunikačným prostriedkom.

Umožniť zasielanie oznámení a potvrdení elektronicky s právnou účinnosťou ako preferovanú formu komunikácie, pričom listinná forma by bola zachovaná pre prípady, keď dlžník nemá prístup k elektronickým prostriedkom alebo o ňu požiada.

Zjednodušiť obsah zasielaných informácií na nevyhnutné údaje pre dlžníka, pričom menej kritické informácie by boli sprístupnené centrálné alebo online, s prihliadnutím na dostupnosť týchto kanálov pre jednotlivých dlžníkov.

Zaviest' princíp proporcionality pri zasielaní oznámení, napríklad obmedziť povinnosť zasielania na významné zmeny alebo na prípady, keď o to dlžník požiada.

Tieto zmeny zachovávajú účel regulácie, zohľadnia rôzne sociálne a technické možnosti dlžníkov, a zároveň prispievajú k zníženiu administratívnej a finančnej záťaže podnikateľských subjektov.

Správca úverov 3

Navrhujú reguláciu zrušiť

Veriteľ 1

Pri prípadnej úprave by bolo vhodné podporiť širšie využívanie elektronickej komunikácie a zjednodušenie procesov, pričom by zároveň mala zostať zachovaná primeraná úroveň informovanosti a ochrany dlžníka.

Veriteľ 2

Navrhujeme najmä tieto úpravy:

a) Diferenciácia podľa štádia pohľadávky

Rozlíšiť:

- živé (splácané) úvery
- zosplatnené / nevýkonné úvery - pri týchto umožniť zjednodušený režim oznamovania (napr. kratšia forma alebo odkaz na dostupné informácie, prípadne možnosť zlúčiť oznámenie s prvou výzvou na úhradu).

b) Flexibilnejšie doručovanie

Navrhujeme umožniť širšie využitie elektronických kanálov (e-mail, SMS, klientské portály), bez nutnosti preukazovať „trvanlivé médium“.

c) Zjednodušenie obsahových náležitostí

Niektoré povinné údaje sú pre dlžníka prakticky nerelevantné (napr. detailné identifikačné štruktúry) a navyše zvyšujú neprehľadnosť oznámenia.

Navrhujeme zaviesť „core/nosné informácie“ + „rozšírené informácie na vyžiadanie“, ktoré môžu byť napr. aj súčasťou oznámenia o postúpení zo strany pôvodného veriteľa.

d) Prepojenie s existujúcimi procesmi

Navrhujeme umožniť, aby oznámenie bolo integrované do existujúcej komunikácie (výzvy, splátkové dohody) a nebolo nutné ho zasielať ako samostatný dokument.

V súčasnosti pri postúpení pohľadávky zasiela veriteľ- postupca oznámenie o postúpení pohľadávky a postupník zasiela oznámenie podľa § 23 Zákona č. 106/2024Z.z..

Čiže v priebehu niekoľkých dní dostáva dlžník dostáva 2 oznámenia o zmene veriteľa, čo značne zvyšuje náklady na poštovné.

Veriteľ 3

Navrhujeme upraviť reguláciu tak, aby sa znížila administratívna a finančná záťaž správcov a nákupcov úverov, pričom sa zachová ochrana dlžníkov a zohľadnia ich možnosti prístupu ku komunikačným prostriedkom. Odporúčame uprednostniť elektronické zasielanie oznámení a potvrdení s právnou účinnosťou, pričom listinná forma zostane pre tých, ktorí o ňu požiadajú alebo nemajú prístup k elektronickej komunikácii. Obsah informácií by sa mal zjednodušiť na nevyhnutné údaje a menej kritické údaje sprístupniť online. Zároveň odporúčame zasielanie

oznámení limitovať na významné zmeny alebo na žiadosť dlžníka. Tieto úpravy zachovávajú účel regulácie a znížia záťaž podnikateľov.

Veriteľ 4

Úprava je žiadúca najmä v časti ustanovenia § 23 ods. 7 – periodické zasielanie potvrdenia o úhradách alebo o doplatení záväzku by sa malo posielat iba na žiadosť dlžníka, pričom v prípade pravidelných platieb by sa malo potvrdenie o úhrade zasielať sumárne raz ročne vo forme výpisu, v prípade žiadosti dlžníka nad stanovený rámec by náklady za takéto potvrdenia znášal samotný dlžník

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Správca úverov 1

Bez návrhu

Správca úverov 2

Navrhujeme umožniť elektronické zasielanie oznámení a potvrdení s právnou účinnosťou ako preferovanú formu komunikácie, pri zachovaní listinnej formy pre prípady, keď dlžník nemá prístup k elektronickým prostriedkom alebo o ňu požiada, čím by sa zároveň prispelo k zníženiu administratívnej a finančnej záťaže správcov úverov a nákupcov úverov. Zároveň odporúčame zjednodušiť obsah zasielaných informácií na nevyhnutné údaje pre dlžníka, pričom menej kritické informácie by mohli byť sprístupnené prostredníctvom centrálného registra alebo online platformy s ohľadom na dostupnosť týchto nástrojov pre jednotlivých dlžníkov. Ďalej navrhujeme zaviesť princíp proporcionality pri zasielaní oznámení, napríklad obmedziť ich zasielanie na významné prevody alebo na prípady, keď o to dlžník požiada.

Správca úverov 3

Bez návrhu

Veriteľ 1

Bez návrhu

Veriteľ 2

- zavedenie štandardizovaného (vzorového) oznámenia schváleného regulátorom,
- možnosť digitálneho defaultu (elektronická komunikácia ako primárna),
- zjednodušený režim pre portfóliá zosplatnených / nevykonných úverov.

Veriteľ 3

Navrhujeme, aby elektronické zasielanie oznámení a potvrdení s právnou účinnosťou bolo preferovanou formou komunikácie, pričom listinná verzia by zostala k dispozícii pre dlžníkov bez prístupu k elektronike alebo na ich žiadosť. Takýto krok by zároveň znížil

administratívnu a finančnú záťaž správcov a nákupcov úverov. Odporúčame tiež zjednodušiť obsah zasielaných informácií na nevyhnutné údaje, pričom menej kritické informácie by mohli byť sprístupnené prostredníctvom centrálného registra alebo online platformy podľa dostupnosti pre dlžníkov. Okrem toho navrhujeme zaviesť princíp proporcionality – napríklad zasielanie oznámení obmedziť na významné prevody alebo na prípady, keď o to dlžník požiada.

Veriteľ 4

Bez návrhu

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:

Z oslovených subjektov uviedlo návrh na zmenu v právnych predpisoch 5 subjektov – Správca úverov 2, Veriteľ 2, Veriteľ 1, Veriteľ 3 a Veriteľ 4.

Právna úprava § 23 ods. 7 zákona č. 106/2024 Z. z. predstavuje transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167 a sleduje zabezpečenie jednotného minimálneho štandardu ochrany dlžníka pri správe a postúpení nesplácaných úverov. Účelom predmetnej úpravy je zabezpečiť transparentnosť vo vzťahu k dlžníkovi, jeho informovanosť o stave záväzku a preukázateľnosť komunikácie zo strany správcu úverov alebo nákupcu úverov. Pri posudzovaní návrhov na zmenu právnej úpravy je preto potrebné prihliadať nielen na administratívne a prevádzkové aspekty výkonu správy úverov, ale aj na ochranný účel právnej úpravy a požiadavku zachovania efektívnej ochrany dlžníka ako slabšej strany právneho vzťahu. Reguláciu nie je možné zrušiť najmä preto, že ide o ustanovenie, ktoré je transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167, a teda v prípade jej úplného vypustenia by došlo k transpozíčnému deficitu z čoho by orgány EÚ mohli voči Slovenskej republike vyvodiť dôsledky.

K návrhu umožniť elektronickú komunikáciu ako preferovanú formu doručovania sme toho názoru, že právna úprava už v súčasnosti elektronickú komunikáciu nevyklučuje, keďže § 23 ods. 7 výslovne umožňuje doručovanie na inom trvanlivom médiu. Súčasne však zákonodarcia nemohol ustanoviť elektronickú formu ako univerzálne preferovanú alebo dominantnú formu komunikácie bez zachovania reálnej možnosti voľby listinnej formy. Dôvodom je potreba zabezpečenia dostupnosti právnej ochrany aj pre dlžníkov, ktorí nemajú prístup k elektronickým prostriedkom alebo dostatočnú digitálnu gramotnosť, pričom ide o skupinu osôb, ktorá je v oblasti nesplácaných úverov zastúpená vo zvýšenej miere. Povinnosť zachovať listinnú alternatívu preto vyplýva z princípu proporcionality, ochrany spotrebiteľa a technologickej neutrality právnej úpravy a znenia smernice.

K návrhu zjednodušiť obsah zasielaných informácií uvádzame, že zákon č. 106/2024 Z. z. ani smernica explicitne nestanovujú detailnú obsahovú štruktúru jednotlivých oznámení. Právna úprava však vyžaduje, aby dlžník dostal relevantnú informáciu v uchovateľnej podobe a spôsobom, ktorý mu umožní oboznámiť sa s právnymi a ekonomickými dôsledkami prijatej platby alebo zmeny veriteľa. Taktiež nie je možné jednostranne vytvoriť režim „základných“ a „doplňkových“ informácií, pri ktorom by časť údajov bola poskytovaná len prostredníctvom externých platforiem alebo registrov. Takýto postup by mohol viesť k oslabeniu právnej istoty dlžníka a k situácii, keď by podstatné informácie neboli dlžníkovi

riadne doručené, ale iba sprístupnené. Prípadná šandardizácia rozsahu oznamovaných údajov by si vyžadovala skôr metodické usmernenie orgánu dohľadu.

K návrhu zaviesť princíp proporcionality pri zasielaní oznámení, napríklad ich obmedzením iba na významné zmeny alebo na prípady žiadosti dlžníka, uvádzame, že právna úprava už v súčasnosti proporcionality zohľadňuje. Zákon neukladá povinnosť zasielať potvrdenie po každej jednotlivkej transakcii bezprostredne po jej vykonaní, ale umožňuje zasielanie informácie v mesačných intervaloch. Zákon ani smernica zároveň nerozlišujú medzi významnými a nevýznamnými zmenami alebo platbami, pričom zavedenie takéhoto kritéria by vytváralo značnú mieru právnej neistoty a nejednotnosti aplikačnej praxe, ako aj rozpor so znením smernice. Každá platba alebo zmena môže mať individuálny význam pre postavenie dlžníka, výšku zostávajúceho dlhu alebo plynutie príslušenstva, a preto nie je možné bez výslovného zákonného základu vylúčiť určitý okruh oznámení z informačnej povinnosti.

K všeobecnému návrhu na zjednodušenie procesov uvádzame, že právna úprava v oblasti spravovania nesplácaných úverov musí zachovávať primeranú mieru formálnosti a preukázateľnosti komunikácie vzhľadom na povahu regulovaných činností a potrebu ochrany práv dlžníka. Procesné povinnosti ustanovené zákonom predstavujú minimálny štandard transparentnosti a dohľadateľnosti výkonu spravovania úverov, ktorý nie je možné významne redukovať bez rizika oslabenia ochranného účelu právnej úpravy.

K návrhu diferencovať režim oznamovania podľa štádia pohľadávky uvádzame, že smernica ani nerozlišuje rozsah informačných povinností podľa toho, či ide o splácaný alebo zosplatnený úver. Z pohľadu ochrany dlžníka môže byť práve pri zosplatnených alebo nevýkonných úveroch potreba jasnej a pravidelnej informovanosti ešte intenzívnejšia, keďže ide o štádium právneho vzťahu s najvýznamnejšími dôsledkami pre dlžníka. Zavedenie zjednodušeného režimu oznamovania pre nevýkonné úvery by preto mohlo viesť k oslabeniu ochrany dlžníkov práve v situáciách, keď je táto ochrana najviac potrebná.

K návrhu zaviesť režim „core“ informácií a „rozšírených informácií na vyžiadanie“ uvádzame, že právna úprava je postavená na princípe aktívneho plnenia informačnej povinnosti zo strany správcu úverov. Informácie relevantné pre postavenie dlžníka majú byť dlžníkovi doručené, a nie poskytované až na jeho následnú iniciatívu alebo vyžiadanie. Prenesenie časti informačnej povinnosti na aktivitu dlžníka by bolo v rozpore s ochranným účelom právnej úpravy a mohlo by viesť k zníženiu efektivity ochrany dlžníka.

K návrhu integrovať oznámenia do existujúcej komunikácie uvádzame, že právna úprava nevylučuje, aby boli zákonom požadované informácie obsahovo súčasťou iných dokumentov alebo komunikácie, pokiaľ bude zachovaný zákonom požadovaný rozsah informácií, ich zrozumiteľnosť a preukázateľnosť doručenia. Súčasne však gestor právneho predpisu nemohol úplne rezignovať na samostatnú informačnú povinnosť pri zmene veriteľa alebo správcu úveru, keďže ide o právne významnú skutočnosť, ktorá musí byť voči dlžníkovi komunikovaná jasne, transparentne a nezávisle od iných úkonov smerujúcich napríklad k vymáhaniu pohľadávky. Skutočnosť, že dlžník môže v krátkom časovom úseku dostať viacero oznámení, je dôsledkom existencie viacerých samostatných zákonných informačných povinností sledujúcich rozdielny účel.

K návrhu upraviť periodické zasielanie potvrdení o úhradách alebo o doplatení záväzku tak, aby sa zasielali iba na žiadosť dlžníka alebo sumárne raz ročne, uvádzame, že takáto úprava

by bola v rozpore s účelom § 23 ods. 7 zákona č. 106/2024 Z. z. a smernice, ktoré vychádzajú z princípu priebežnej informovanosti dlžníka. Ročný interval poskytovania informácií by mohol viesť k výraznému časovému odstupe medzi vykonanou platbou a potvrdením jej zaevidovania, čo by oslabovalo právnu istotu dlžníka a jeho schopnosť priebežne kontrolovať správnosť evidencie úhrad a stav záväzku. Rovnako nemožno podmieňovať plnenie zákonnej informačnej povinnosti úhradou nákladov zo strany dlžníka, keďže ide o povinnosť správcu úverov vyplývajúcu priamo zo zákona a smernice a sleduje ochranu dlžníka.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Z oslovených subjektov uviedli návrh na zmenu aplikačnej praxe 3 subjekty – Veriteľ 2, Veriteľ 3 a Správca úverov 2.

Subjekty navrhovali umožniť elektronické zasielanie oznámení a potvrdení s právnou účinnosťou ako preferovanú formu komunikácie, pri zachovaní možnosti doručovania v listinnej podobe pre prípady, keď dlžník nemá prístup k elektronickým prostriedkom alebo keď o listinnú formu výslovne požiada. Sme toho názoru, že takéto nastavenie nie je ustanovením § 23 ods. 7 zakázané. Naopak, z § 23 ods. 7 zákona č. 106/2024 Z. z. vyplýva, že potvrdenie o zaplatení alebo list o zániku dlhu správcu úverov doručí spôsobom, ktorý umožňuje dlžníkovi ukladať a reprodukovať nezmenené informácie v papierovej forme alebo na inom trvanlivom médiu. Samotný zákon teda explicitne počíta nielen s listinnou formou, ale aj s elektronickými formami komunikácie prostredníctvom trvanlivého média.

Uvedený výklad podporuje aj dôvodová správa k zákonu č. 106/2024 Z. z., podľa ktorej sa povinnosť správcu úverov považuje za splnenú aj v prípade, ak dlžníkovi potvrdí prijatie finančných prostriedkov prostredníctvom e-mailu, SMS alebo notifikácie v aplikácii. Gestor predpisu tak jednoznačne pripustil elektronickú komunikáciu ako rovnocenný spôsob plnenia informačných povinností, pokiaľ je zabezpečené uchovanie informácie na trvanlivom médiu. Zároveň dôvodová správa výslovne poukazuje na potrebu predchádzať nadmernému administratívne a finančnému zaťaženiu správcov úverov, keď v tejto súvislosti odôvodňuje aj zníženie frekvencie zasielania oznámení. Z toho možno vyvodiť, že ustanovením bol sledovaný cieľ umožniť efektívnejšie a hospodárnejšie formy komunikácie, vrátane elektronických prostriedkov, pri súčasnom zachovaní primeranej ochrany dlžníka. Rovnako smernica, z ktorej zákon č. 106/2024 Z. z. vychádza, ustanovuje, že potvrdenie o zaplatení alebo list o oddĺžení má byť poskytnutý „v papierovej forme alebo na inom trvanlivom médiu“. Ide teda o dve právne rovnocenné formy komunikácie, pričom právna úprava neustanovuje prioritu listinnej formy pred elektronickou formou. Požiadavkou smernice je najmä zabezpečenie dostupnosti, uchovateľnosti a reprodukovateľnosti informácie pre dlžníka, nie preferencia konkrétneho nosiča.

Za súladné so smernicou preto možno považovať také nastavenie, v rámci ktorého je elektronická komunikácia preferovaným spôsobom doručovania, pokiaľ s ňou dlžník súhlasí alebo ju fakticky využíva, pričom zároveň zostáva zachovaná možnosť voľby listinnej formy pre dlžníkov, ktorí nemajú prístup k elektronickým prostriedkom alebo o listinné doručovanie požiadajú. Takéto riešenie rešpektuje princíp ochrany spotrebiteľa, neobmedzuje práva dlžníka a súčasne reflektuje požiadavku proporcionality a efektívnosti výkonu regulovaných činností.

Nie je preto možné vykladať predmetnú právnu úpravu tak, že by veriteľovi alebo správcovi úverov zakazovala preferovať elektronickú komunikáciu. Obmedzenie by bolo možné vyvodiť len v prípade, ak by dlžníkovi nebola ponechaná reálna možnosť zvoliť si listinnú

formu doručovania. Takýto výklad je zároveň v súlade s požiadavkou eurokonformného výkladu vnútroštátnej právnej úpravy.

Taktiež subjekty navrhovali zjednodušenie obsahu zasielaných informácií – v tomto kontexte uvádzame, že zákon č. 106/2024 Z. z. ani smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167 explicitne neustanovujú podrobnú obsahovú štruktúru potvrdenia o zaplatení alebo listu o zániku dlhu. Právna úprava upravuje predovšetkým samotnú povinnosť doručiť dlžníkovi informáciu na trvanlivom médiu, nie však taxatívny rozsah jednotlivých údajov, ktoré má oznámenie obsahovať. Absentuje aj právny základ, na základe ktorého by správca úverov mohol jednostranne obmedziť rozsah poskytovaných informácií len na ním určené „nevyhnutné údaje“ a ostatné informácie sprístupňovať výlučne prostredníctvom externých systémov, online platforiem alebo registrov.

Takýto postup by mohol byť problematický najmä z pohľadu splnenia informačnej povinnosti voči dlžníkovi. Účelom § 23 ods. 7 zákona č. 106/2024 Z. z. je zabezpečiť, aby dlžník dostal relevantnú informáciu priamo, v uchovateľnej podobe a spôsobom, ktorý mu umožní s informáciou ďalej pracovať bez potreby dodatočného prístupu do externých systémov. Ak by podstatná časť informácií bola dostupná iba prostredníctvom online platformy alebo registra, mohlo by vzniknúť riziko, že informačná povinnosť nebude považovaná za riadne splnenú, najmä vo vzťahu k dlžníkom, ktorí nemajú stabilný prístup k digitálnym službám alebo technickým prostriedkom.

Zároveň je potrebné zohľadniť, že pojem „trvanlivé médium“ je v európskej regulácii vykladaný tak, že dlžník musí mať možnosť uchovať si informáciu v nezmenenej podobe a byť schopný ju reprodukovať po primeranú dobu. Samotné sprístupnenie údajov v online rozhraní alebo klientskom portáli nemusí vždy túto požiadavku automaticky spĺňať, najmä ak ide o dynamicky meniaci sa obsah alebo informácie dostupné iba počas obmedzeného obdobia.

Sme teda toho názoru, že hoci právna úprava detailne nepredpisuje obsah oznámení, súčasne ani neumožňuje jednoznačne vyvodiť oprávnenie výrazne redukovať rozsah poskytovaných informácií alebo nahradiť ich sprístupnením prostredníctvom externých databáz a platforiem – takýto prístup by bol v rozpore ochrany spotrebiteľa a mohol by prehĺbiť informačnú asymetriu. Prípadné bližšie štandardy rozsahu a formy poskytovaných informácií by mohli byť predmetom metodického usmernenia Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu, avšak v súčasnom právnom stave takáto detailná regulácia absentuje, pričom v jej zákonom ustanovení gestor právneho predpisu nevidí priestor.

K návrhu zaviesť princíp proporcionality pri zasielaní oznámení, napríklad ich obmedzením len na významné prevody alebo na prípady, keď o zasielanie dlžník požiada, uvádzame, že takéto riešenie by mohlo byť problematické z pohľadu súladu s § 23 ods. 7 zákona č. 106/2024 Z. z. a účelu transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167.

Predmetná právna úprava vychádza z princípu pravidelnej a aktívnej informačnej povinnosti správcu úverov voči dlžníkovi. Povinnosť doručovať potvrdenia o prijatých platbách alebo informácie o zániku dlhu nie je koncipovaná ako fakultatívna povinnosť viazaná na žiadosť dlžníka, ale ako zákonom ustanovený mechanizmus ochrany dlžníka a zabezpečenia transparentnosti správy úveru. Účelom tejto úpravy je, aby dlžník mal priebežný a preukázateľný prehľad o stave svojho záväzku, o prijatých úhradách a o ich započítaní.

Zákon ani smernica zároveň nerozlišujú medzi „významnými“ a „nevýznamnými“ platbami alebo prevodmi. Zavedenie takéhoto kritéria by vytváralo právnu neistotu, keďže právny predpis nestanovuje objektívne parametre významnosti platieb ani oprávnenie správcu úverov jednostranne posudzovať, ktoré oznámenia sú pre dlžníka dostatočne relevantné.

Taktiež takáto právna úprava by bola v rozpore so smernicou. V praxi by to mohlo viesť k nejednotnému postupu jednotlivých subjektov a k oslabeniu právnej istoty dlžníkov.

Je potrebné brať ohľad aj na to, že zdanlivo nízka alebo čiastková úhrada môže mať pre dlžníka významné právne alebo ekonomické dôsledky, napríklad vo vzťahu k výške zostávajúceho dlhu, plynutiu úrokov, omeškaniu alebo posúdeniu splnenia splátkového kalendára. Z tohto dôvodu nemožno predpokladať, že určitý okruh platieb môže byť z informačnej povinnosti vylúčený.

Za významné treba považovať aj to, že gestor právneho predpisu už v rámci § 23 ods. 7 zákona č. 106/2024 Z. z. zohľadnil princíp proporcionality tým, že nevyžaduje zasielanie potvrdenia po každej jednotlivkej transakcii bezprostredne po jej prijatí (tak ako to indikovalo znenie smernice), ale umožňuje zasielanie informácie raz mesačne za kalendárny mesiac, v ktorom boli prijaté platby dlžníka. Ide teda o legislatívne nastavený kompromis medzi ochranou dlžníka a administratívnou záťažou správcu úverov.

Vzhľadom nato sme toho názoru, že ďalšie obmedzenie informačnej povinnosti, napríklad len na vybrané prevody alebo len na prípady aktívnej žiadosti dlžníka, by už mohlo byť v rozpore s účelom právnej úpravy a oslabiť úroveň ochrany dlžníka garantovanú smernicou a vnútroštátnym zákonom. Priestor na proporcionalitu je možné hľadať skôr v spôsobe doručovania alebo v primeranom rozsahu poskytovaných informácií, nie však v samotnom popretí alebo podmienení informačnej povinnosti.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).
Číslo regulácie v Registri ex post: 2 Opis regulácie: Informačné povinnosti vo vzťahu k dlžníkovi
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?
Hodnotená regulácia mala zabezpečiť transparentnosť a ochranu dlžníka v zmysle jeho informovanosti o transakciách uskutočnených v rámci splácania dlhu, ako aj o zániku dlhu. Dlžník by mal mať prehľad o nim uskutočnených splátkach, ako aj mal by disponovať dôkazom, že finančné prostriedky skutočne uhradil na účet príslušného subjektu. Taktiež cieľom bola aj riadna transpozícia smernice, ktorú zákon č. 106/2024 Z. z. transponuje, pričom smernica nastavuje ešte prísnejší režim, a to povinnosť informovať dlžníka po každom pripísaní finančných prostriedkov.
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
V legislatívnom procese materiálu neboli stanovené špecifické ciele hodnotenej regulácie, primárnym cieľom bola ochrana dlžníka a transpozícia smernice, čo bolo daným ustanovením splnené.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Nevyskytli sa výrazné nepredvídateľné dôsledky na podnikateľské prostredie. Za určitý nepredvídateľný dôsledok môžu byť považované zvýšené finančné náklady dotknutých subjektov, tieto je však možné eliminovať jedine prostredníctvom interného nastavenia konkrétnych subjektov, napríklad zvýšením miery digitalizácie, čo môže predstavovať zvýšený počiatočný náklad, ktorý by sa však mohol odraziť v znížení následných periodických nákladov. Za potenciálny nepredvídaný vplyv možno považovať vysoký podiel zásielok, ktoré sa nepodarí doručiť adresátom, na čo poukazujú aj niektoré z dotknutých subjektov. Tento jav nepredstavuje len prevádzkový problém správcov úverov, ale môže signalizovať aj zlyhanie pri naplňaní cieľa regulácie. Ak sa informácia k dlžníkovi nedostane, účel ochrany dlžníka nie je v plnom rozsahu dosiahnutý. Ďalším potenciálnym nepredvídaným vplyvom je skutočnosť, že dvaja licencovaní správcovia úverov zvažujú vrátenie licencie z dôvodu zvýšenej administratívnej záťaže. Takýto zámer možno považovať za významný signál o fungovaní regulovaného trhu a o možných dôsledkoch regulácie na podnikateľské prostredie, aj keď samotný úmysel nie je zapríčinený výhradne povinnosťami uvedenými v ustanovení, ktoré podlieha ex post analýze.

Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?

Áno, existencia predmetnej regulácie je aj naďalej opodstatnená a jej zrušenie alebo podstatná modifikácia nie je v súčasnom právnom rámci možná. Ustanovenie § 23 ods. 7 zákona č. 106/2024 Z. z. predstavuje transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167, pričom Slovenská republika bola povinná zabezpečiť jej riadne a úplné prebratie do vnútroštátneho právneho poriadku. V prípade zrušenia alebo oslabenia predmetnej informačnej povinnosti by mohlo dôjsť k vzniku transpozičného deficitu, teda stavu, keď vnútroštátna právna úprava nebude zabezpečovať požadovanú úroveň ochrany a regulácie ustanovenú právom Európskej únie. Takýto stav by mohol viesť k začatiu konania zo strany Európskej komisie voči Slovenskej republike pre nesprávnu alebo neúplnú transpozíciu smernice.

Gestor právneho predpisu bol preto povinný predmetnú povinnosť do právneho poriadku implementovať. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že vnútroštátna právna úprava bola prijatá v zmiernenom režime oproti samotnému zneniu smernice, a to s cieľom primerane vyvážiť ochranu dlžníka a administratívnu záťaž regulovaných subjektov. Smernica vychádza z princípu priebežnej informovanosti dlžníka po prijatí každej platby, pričom slovenský zákonodarcia zohľadnil praktické dopady na správcov úverov a umožnil zasielanie informácií v mesačných intervaloch. Tým došlo k určitému zmierneniu regulačnej záťaže pri súčasnom zachovaní základného účelu právnej úpravy, ktorým je zabezpečenie transparentnosti a ochrany dlžníka.

Možno preto konštatovať, že prijatá právna úprava už sama osebe predstavuje kompromis medzi požiadavkami európskej regulácie a potrebou minimalizovať administratívne a finančné dopady na dotknuté subjekty. Je dôvodné predpokladať, že finančné a prevádzkové náklady subjektov by boli výrazne vyššie, ak by vnútroštátna úprava prevzala smernicu v jej striktnejšom znení a vyžadovala plnenie informačnej povinnosti po každom jednotlivom prijatí platby.

Akékoľvek ďalšie zmierňovanie alebo obmedzovanie predmetnej informačnej povinnosti by zároveň mohlo predstavovať obchádzanie účelu smernice, ktorým je zabezpečenie primeranej úrovne ochrany dlžníka ako slabšej strany právneho vzťahu. Oblasť správy a postúpenia nesplácaných úverov je charakteristická výraznou informačnou a ekonomickou asymetriou medzi správcom úverov alebo nákupcom úverov a dlžníkom. Pravidelná a preukázateľná informačná povinnosť preto predstavuje jeden zo základných nástrojov zabezpečenia transparentnosti výkonu správy úverov a možnosti dlžníka priebežne kontrolovať stav svojho záväzku a správnosť evidencie platieb.

Predmetná regulácia zároveň prispieva k posilneniu právnej istoty na strane oboch účastníkov právneho vzťahu. Na strane dlžníka zabezpečuje preukázateľnú informovanosť o prijatých úhradách, stave záväzku a identite subjektu oprávneného pohládávku spravovať alebo vymáhať. Na strane správcu úverov alebo nákupcu úverov predstavuje splnenie informačnej povinnosti významný dôkazný a preventívny nástroj vo vzťahu k možným sporom o rozsah dlhu, započítanie platieb alebo riadne informovanie dlžníka.

Vzhľadom na uvedené sa domnievame, že existencia predmetnej regulácie je naďalej opodstatnená, primeraná sledovanému cieľu a zároveň nevyhnutná na zabezpečenie súladu vnútroštátnej právnej úpravy s požiadavkami práva Európskej únie.

Alternatívne riešenia z pohľadu gestora:

Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)

Regulácia je naďalej potrebná, pričom nie je možné ju meniť, prípadne zrušiť na základe vyššie uvedených dôvodov. Zmena aplikačnej praxe je podľa nášho názoru možná zvýšením miery digitalizácie, avšak to závisí od možností a nastavenia jednotlivých dotknutých subjektov.

Výsledok ex post hodnotenia - návrh:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☒ upraviť aplikačnú prax

*Ak navrhujete reguláciu **upraviť**, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.*

*Ak navrhujete reguláciu **zrušiť bez náhrady**, tak k akému dátumu účinnosti?*

*Ak navrhujete **upraviť aplikačnú prax**, tak uveďte ako a k akému termínu.*

*Ak navrhujete reguláciu **ponechať bez zmeny**, tak uveďte dôvod.*

Hodnotenú reguláciu navrhujeme ponechať, nakoľko ide o transpozíciu smernice, zvýšenie miery ochrany dlžníka a právnej istoty. Predmetná regulácia je naďalej potrebná na riešenie problému a zároveň dosahuje svoje ciele, pričom jej náklady nie sú neprimerane vysoké vo vzťahu k prínosom riešeného problému a neexistuje vhodnejšia alternatíva riešenia problému. Gestor právneho predpisu reguláciu na účel zníženia nákladov subjektov už modifikoval, a to do takej miery do akej to dovolili mantinely ustanovenia smernice. Väčší zásah nie je možný, nakoľko súčasné znenie už bolo ratifikované príslušnými orgánmi Európskej Únie. Jeho zmena by mohla predstavovať transpozičný deficit, ktorý by mohol viesť k vyvedeniu zodpovednosti voči Slovenskej republike.

Možná je vzhľadom na vyššie uvedené len úprava aplikačnej praxe v zmysle zvýšenia elektronizácie procesov. Táto úprava by mohla nastať do konca roka 2028, pričom táto doba by mala byť dostačujúca na zvýšenie elektronizácie procesov v podmienkach dotknutých subjektov.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky popisuje proces a výsledky spracovania ex post hodnotenia regulácií gestorom. Stanovisko sa zameriava na zhodnotenie zvoleného postupu gestora pri vykonaní jednotlivých nevyhnutných úkonov ex post hodnotenia až po dodržanie metodických usmernení.

Stanovisko ku spracovaniu prílohy č. 9a – formulára pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (ďalej ako „formulár“):

V časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (ďalej len „tabuľka č. 1“) a Tabuľke č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (ďalej len „tabuľka č. 2“) gestor doplnil požadované základné údaje. Údaje pre tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor podľa pokynov skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky (ďalej ako „kalkulačka nákladov“), ktorú zaslal spolu s formulárom.

Gestor do tabuliek doplnil predpokladané (ex ante) náklady a taktiež doplnil vypočítané skutočné (ex post) náklady a vyčíslil vzniknutý rozdiel medzi uvedenými nákladmi.

Gestor následne adekvátne vyplnil časť Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante. V uvedenej časti opísal spôsob výpočtu a jednotlivé zložky nákladov vstupujúce do výpočtu. Uvedený výpočet predpokladaných a skutočných vplyvov na podnikateľské prostredie bol vypracovaný pomocou kalkulačky nákladov. Gestor uviedol zdroje počtosti, ktorými sú údaje z verejne dostupného zoznamu licencovaných subjektov zverejneného na webovej stránke Národnej banky Slovenska. Ku vzniknutému rozdielu medzi predpokladanými nákladmi (ex ante) a skutočnými nákladmi (ex post) gestor uviedol, že za príčinu jeho vzniku považuje predovšetkým predpoklad vyššej miery automatizácie a digitalizácie plnenia povinností v ex ante fáze, ako aj skutočnosť, že v čase prípravy právnej úpravy nebolo možné predvídať veľkosť dotknutých subjektov ani počet dlžníkov, ktorým budú spravované úvery. Podľa gestora rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch vznikol z dôvodu, že zákon č. 106/2024 Z. z. predstavoval úplne novú právnu úpravu vytvárajúcu nové licencované subjekty, pričom v ex ante fáze nebolo možné spoľahlivo odhadnúť, koľko subjektov prejaví záujem o výkon správy úverov ani ako finančný trh na novú reguláciu zareaguje.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie vo forme verejnej ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva financií Slovenskej republiky, a to v stanovenom minimálnom časovom trvaní. Gestor v rámci ex post konzultácií vykonal aj cieleňé ex post konzultácie formou cieleňého oslovenia všetkých 8 subjektov evidovaných na stránke NBS, ktorým bol zaslaný dotazník k hodnotenej regulácii. Počas trvania ex post konzultácií sa do nich zapojilo 7 podnikateľských subjektov. V rámci ex post konzultácií boli vznesené pripomienky

účastníkmi voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. Okrem vznesených pripomienok účastníci v rámci ex post konzultácií poskytli alternatívne riešenia z ich pohľadu, ktoré spočívajú v návrhoch na zmeny v právnych predpisoch, ako aj v návrhoch na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor následne poskytnuté alternatívne riešenia vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia adekvátne opísal dôvod vzniku regulácie a podstatu riešeného problému. K otázkam k riešeniu problému, ako aj splneniu cieľov gestor uviedol, že primárnym cieľom regulácie bola ochrana dlžníka a transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167, čo bolo daným ustanovením splnené.

Za potenciálne nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie gestor označil zvýšené finančné náklady dotknutých subjektov, vysoký podiel nedoručených zásielok ako signál o čiastočnom zlyhávaní ochranného účelu regulácie, ako aj zámer dvoch licencovaných správcov úverov zväziť vrátenie licencie NBS v dôsledku regulačnej záťaže.

Podľa gestora je existencia regulácie stále opodstatnená, pričom jej zrušenie alebo podstatná modifikácia nie sú možné bez rizika vzniku transpozičného deficitu. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, a to reguláciu ponechať, s tým, že úprava aplikačnej praxe v zmysle zvýšenia elektronizácie procesov by mohla nastať do konca roka 2028.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahrad'te konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

Regulácia č. 2 - Informačné povinnosti vo vzťahu k dlžníkovi

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Cieľom regulácie je zabezpečiť transparentnosť a ochranu dlžníka pri správe a postúpení nesplácaných úverov stanovením jasných informačných povinností voči dlžníkovi, a to v podobe zasielania oznámení pri každom prevode práv veriteľa a potvrdení o prijatí platby v mesačných intervaloch. Regulácia zároveň zavádza jednotný postup pre správcov úverov a nákupcov úverov pri komunikácii s dlžníkom, určuje obsah zasielaných oznámení, formu doručenia na trvanlivom médiu a rozdeľuje náklady spojené s plnením informačnej povinnosti na ťarchu správcu úverov.

MH SR v tejto súvislosti konštatuje, že regulácia bola do Registra ex post zaradená ako goldplating typu g) – iný typ, ktorý má však špecifický charakter. Na rozdiel od bežných prípadov goldplatingu, kde dochádza k navyšovaniu požiadaviek nad rámec smernice, v tomto prípade sa gestor od znenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167 odchyľil práve opačným smerom – s cieľom náklady podnikateľských subjektov znížiť. Smernica totiž vyžaduje, aby správca úverov doručil dlžníkovi potvrdenie o zaplatení alebo list o oddĺžení vždy, keď prijme finančné prostriedky od dlžníka, teda po každej jednotlivej platbe. Slovenský zákonodarcu túto povinnosť zmiernil zavedením mesačného intervalu zasielania, čím nahradil model „potvrdenie po každej platbe“ modelom „pravidelné mesačné

informovanie". Výsledkom je, že vnútroštátna právna úprava predstavuje z pohľadu frekvencie zasielania oznámení pre podnikateľské prostredie priaznivejší režim, než aký by vyplýval z doslovného znenia smernice.

Účastníci konzultácií vzniesli pripomienky najmä k výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi. Ako hlavný dôvod pripomienok sa javí zvýšená administratívna a finančná náročnosť procesu spojená s tým, že išlo o úplne nový typ regulovanej činnosti v slovenskom právnom prostredí, ktorý nevychádzal z existujúcej aplikačnej praxe. S aplikovaním regulácie do praxe boli spojené zvýšené náklady na jej implementáciu, ktoré spočívali v nastavení interných systémov na generovanie a evidenciu oznámení, v zavádzaní nových procesov a vo výškolení zamestnancov.

Pripomienky z praxe poukazujú aj na viaceré systémové nedostatky v súčasnom nastavení regulácie, ktoré sa prejavujú najmä v jej aplikácii na rôznorodé portfóliá pohľadávok. Jeden z účastníkov konzultácií upozorňuje na absenciu jasnej metodiky pre nákupcov úverov a na riziko nejednotného výkladu povinností v závislosti od štádia pohľadávky. Rozdielny prístup jednotlivých subjektov k plneniu povinností vyplýva aj z rozdielnej miery automatizácie, pričom subjekty s nižšou mierou digitalizácie procesov znášajú neúmerne vyššiu záťaž. Gestor zároveň konštatuje, že v súčasnosti absentuje metodické usmernenie orgánu dohľadu k rozsahu a forme zasielaných informácií, ktoré by prispelo k zjednoteniu aplikačnej praxe dotknutých subjektov.

Z pohľadu dlžníka regulácia prináša zvýšenú mieru transparentnosti a ochrany, pretože správca úverov je povinný aktívne a pravidelne informovať dlžníka o stave jeho záväzku bez potreby jeho vlastnej iniciatívy. V praxi sa však ukazujú aj funkčné limity regulácie – vysoký podiel nedoručených zásielok z dôvodu neaktuálnych adries dlžníkov naznačuje, že ochranný účel regulácie nie je v plnom rozsahu napĺňaný. Efektivitu procesu by mohla zvýšiť väčšia elektronizácia komunikácie, pričom zákon č. 106/2024 Z. z. aj transponovaná smernica elektronickú formu nevylučujú.

Pripomienky smerujú aj k širšiemu kontextu fungovania regulácie na trhu. Viaceré dotknuté subjekty upozornili na regulačnú asymetriu medzi licencovanými správcami úverov a bankovými inštitúciami, ktoré si ponechávajú nesplácané úvery vo vlastnej správe bez porovnateľných povinností voči dlžníkovi. Podľa týchto subjektov súčasné nastavenie zaťažuje výlučne licencované subjekty, zatiaľ čo pri úveroch zostávajúcich v bankách absentuje porovnateľný štandard ochrany dlžníka. Tento stav podľa viacerých účastníkov oslabuje zmysel existencie samotnej inštitúcie licencovaného správcu úverov a môže viesť k tomu, že nákupcovia úverov preferujú správu portfólií vo vlastnej réžii bez využitia licencovaného správcu, čím sa regulovaná profesia stáva systémovo podhodnotenou. Signálom tohto trendu je skutočnosť, že dvaja licencovaní správcovia úverov v rámci konzultácií uviedli, že zvažujú vrátenie licencie NBS.

Gestor uviedol, že regulácia bola zavedená s cieľom zabezpečiť transparentnosť a ochranu dlžníka pri správe nesplácaných úverov, a to prostredníctvom presného vymedzenia informačných povinností, ich frekvencie a formy doručenia. Zámerom regulácie je zároveň zabezpečiť, aby dlžník mal priebežný a preukázateľný prehľad o stave svojho záväzku, o prijatých úhradách a o identite subjektu oprávneného pohľadávku spravovať. Gestor zároveň konštatoval, že regulácia predstavuje transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167, ktorá bola do slovenského právneho poriadku prebratá

v zmiernenom režime s cieľom primerane vyvážiť ochranu dlžníka a administratívnu záťaž regulovaných subjektov.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Návrhy alternatívnych riešení subjektov smerujú najmä k zníženiu administratívnej a finančnej záťaže spojenej s plnením informačných povinností voči dlžníkovi pri súčasnom zachovaní ochranného účelu regulácie. Opakovane sa zdôrazňuje potreba uprednostnenia elektronickej formy komunikácie s právnu účinnosťou ako primárneho spôsobu doručovania oznámení a potvrdení, pri zachovaní listinnej formy pre dlžníkov, ktorí o ňu požiadajú alebo nemajú prístup k elektronickým prostriedkom. Viaceré subjekty navrhujú zjednodušenie obsahových náležitostí zasielaných oznámení, pričom jeden z účastníkov konzultácií navrhuje zavedenie štandardizovaného vzorového oznámenia schváleného orgánom dohľadu.

Jeden z účastníkov konzultácií poukazuje na potrebu diferenciácie povinností podľa štádia pohľadávky, pričom navrhuje zavedenie zjednodušeného režimu oznamovania pre portfóliá zosplatnených alebo nevýkonných úverov, napríklad formou skráteného obsahu oznámenia alebo jeho integrácie do prvej výzvy na úhradu. Súčasne sa navrhuje umožniť integráciu zákonom požadovaných informácií do existujúcej komunikácie so dlžníkom, čím by sa predišlo duplicite oznámení doručovaných dlžníkovi v krátkom časovom úseku.

Časť pripomienok sa zameriava na praktické problémy aplikačnej praxe, pričom sa navrhuje ich riešenie skôr prostredníctvom metodického usmernenia zo strany gestora alebo orgánu dohľadu než zásadnou zmenou regulácie. V tejto súvislosti sa objavujú návrhy na vydanie štandardizovaného vzoru oznámenia schváleného NBS, zavedenie elektronickej komunikácie ako preferovaného defaultného nastavenia a vypracovanie usmernenia k rozsahu a forme zasielaných informácií, ktoré by zjednotilo aplikačnú prax dotknutých subjektov.

Z hľadiska fungovania regulovaného trhu sa poukazuje na potrebu vyvázenejšieho nastavenia povinností s ohľadom na regulačnú asymetriu medzi licencovanými správcami úverov a subjektmi spravujúcimi pohľadávky bez licencie. Jeden z účastníkov konzultácií poukazuje na absenciu jasnej metodiky aplikácie regulácie pre nákupcov úverov, čo podľa neho môže viesť k nejednotnému výkladu a regulačnej neistote v praxi. Podľa gestora regulácia plní svoj účel a jej zrušenie ani podstatná zmena znenia nie sú možné bez rizika vzniku transpozičného deficitu voči smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167. Gestor zároveň konštatoval, že ciele regulácie je možné čiastočne dosiahnuť efektívnejšie zmenou aplikačnej praxe, a to zvýšením miery elektronizácie procesov dotknutých subjektov.

Odporúčenie:

☒ ponechať reguláciu

☐ upraviť reguláciu

☐ zrušiť reguláciu bez

náhrady

☒ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

MH SR navrhuje úpravu aplikačnej praxe bez zmeny právnej úpravy. Gestor v spolupráci s NBS vydá usmernenie adresované licencovaným správcom úverov a veriteľom s rozšírenou licenciou, v ktorom objasní, že elektronická forma komunikácie (e-mail, SMS, notifikácia v aplikácii) predstavuje plnohodnotný spôsob plnenia informačnej povinnosti podľa § 23 ods. 7 zákona č. 106/2024 Z. z., pokiaľ je zabezpečená uchovateľnosť a reprodukovateľnosť informácie na trvanlivom médiu. Listinná forma zostáva zachovaná ako alternatíva pre dlžníkov bez prístupu k elektronickým prostriedkom alebo na ich žiadosť.

MH SR zároveň odporúča, aby gestor v spolupráci s NBS ako orgánom dohľadu zväžil vydanie štandardizovaného vzoru oznámenia podľa § 23 zákona č. 106/2024 Z. z., ktorý by dotknutým subjektom poskytol jasný referenčný rámec pre plnenie informačných povinností. Súčasťou tohto usmernenia by malo byť aj vymedzenie minimálneho rozsahu a formy zasielaných informácií, čo by prispelo k zjednoteniu aplikačnej praxe a odstráneniu regulačnej neistoty, na ktorú poukazuje viacero dotknutých subjektov. Vyššie uvedené navrhujeme vykonať do konca roka 2026.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Na základe kvantifikácie nákladov podnikateľského prostredia možno konštatovať, že skutočné (ex post) náklady boli vyčíslené vo vyššom objeme, ako boli náklady predpokladané v ex ante fáze. Pri regulácii boli predpokladané ex ante náklady vyčíslené na sumu 49 834 eur (IN) a skutočné ex post náklady na sumu 771 990 eur (IN). Kvantifikovaný rozdiel medzi nákladmi predstavuje sumu 722 156 eur, čo je nárast približne o 1 449 % v porovnaní s predpokladanou výškou nákladov. Vzniknutý rozdiel 722 156 eur bude pripísaný na virtuálny účet predkladateľa – Ministerstva financií SR – do sekcie IN.